

S Alešem Fialou o koních, lidech a cílech

Kdo se pohybuje okolo koní, dobře zná jméno Aleše Fialy. A kdo se s ním setkal na pastvině či mimo ni, při hovoru o chovu koní, o práci s dětmi nebo o životě, může potvrdit, že jde o nepřehlédnutelného chlapíka, který dokáže nadchnout pro všechno, co koná, a jemuž se prostě musí podařit vše, co si umane. Nyní byl zvolen prezidentem Asociace svazů chovatelů koní, na čtyři roky, a má velké plány. Kromě toho je předsedou Svazu chovatelů českého sportovního pony. Sám chová koně, jezdí vozatajské soutěže a obchoduje s chovatelskými potřebami. Vše dělá na plné obrátky.

Aleše Fialu jsme navštívili v Kravařích, malebném historickém slezském městě, kam do zámku prý ráda zajížděla císařovna Marie Terezie. Po zámeckém parku ostatně Aleš Fiala v kočáru rád vozí handicapované děti, seniory a lidi s dětmi vůbec. Těm se navíc věnuje na dohled od zámku, kde provozuje zájmový jezdecký kroužek.

Než jsem si stačil rozmyslet, jak formulovat otázku, kdy a jak se vystudovaný zootechnik Aleš Fiala začal soustředit především na koně, pustil se do vysvětlování sám, s výše zmíněnou vervou:

Když mi bylo 10 let, tak mi rodiče domů pořídili mého prvního koně. Využíval jsem ho pro hobby účely a polní práce. Jakmile jsem nastoupil na zemědělskou

školu v Opavě, kde jsem usedl do lavice s mým od té doby nejlepším kamarádem Standou Hošákem (byl úspěšným parkurovým jezdcem a tehdy byl naším reprezentantem v parkurovém skákání a dokonce se stal juniorským mistrem Československa), začal jsem se zajímat také o chov koní. Zažili jsme s koňmi spoustu věcí, a jak léta běžela, rozhodli jsme se založit vlastní hřebčín. Nejdřív jsme začali s vlastní stájí, v pronajatých prostorech v Milostovicích u Opavy, kde se také uskutečnil první ročník závodů O pohár Bolka Polívky. S pořízením prvního plemenného hřebce Radegasta, se kterým Standa také sportoval na nejvyšší úrovni, se začal psát příběh Hřebčína

PŘÁL BYCH SI, ABY ASCHK BYLA DOBRŮ SERVISNÍ ORGANIZACÍ PRO SVÉ ČLENY A ABY ČLENOVÉ VIDĚLI, ŽE TO NENÍ ORGANIZACE PREZIDENTA ČI VICEPREZIDENTŮ, ALE ORGANIZACE NÁS VŠECH.

„Snažíme se děti vést k lásce ke zvířatům, zejména ke koním, snažíme se v nich iniciovat touhu koně chovat, říká Aleš Fiala.

HF, kdy jsme u nás narozeným hříbatům začali za jméno psát HF, abychom jasně odlišili koně našeho chovu.

První naší plemennou klisnou byla klisna Jíva, ano, bylo to již před 30 lety. Dala nám dvě hříbata, klisnu Jívanu a hřebce, posléze valacha Jívana. Jíva byla zakladatelkou jedné z našich dvou rodin. Jívana jsme vyměnili s Bolkem Polívkou za klis-

nu Ruletu, která se stala zakladatelkou té druhé rodiny. Na pastvě jsme před chvílí viděli starší klisnu Jolanu s hříbětem, je to vnučka naší Jívy. Narodilo se u nás několik opravdu špičkových sportovních koní. Úspěšné odchovy jsme prodali i do zahraničí, další plemenný materiál zase dovezl Stanislav Hošák starší, můj chovatelský vzor. V té době byl vedoucím chovu koní ve Školním zemědělském

podniku Nový Jičín - Žilina při Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno. Po odchodu do důchodu pomáhal budovat synovi Stanislavovi vlastní chovatelský areál v Živicích u Nového Jičína.

No a já pokračoval ve Velkých Hošticích a zde v Kravařích. Kromě chovu se věnuji zejména vozatajským soutěžím a výcviku koní, mám zde aktuálně čtyři plemenné hřebce pony, kteří chodí soutěže. Zdejší prostředí je pro chov a trénink ideální.

Zvítězil jsem v řadě soutěží v rámci Vozatajského poháru, byl jsem vítězem finále dvojspřeží a jednospřeží pony a třikrát jsem byl třetí na Mistrovství ČR v dvojspřeží pony. V roce 2019 se mi podařilo zvítězit na mezinárodních závodech v Písečné nad Dyjí. V letošním roce jsem se kvalifikoval (a dokončil na 30. místě) na Mistrovství světa ve francouzském Haras Le Pin.

Zde malá odbočka, jména a původ všech plemenníků neuvádíme, snad jen zmínka, že plemenní hřebci jsou z chovu německého, ale především českého, to jsou hřebci z chovu Adolfa Odložila z Olešnice, kterými jsou Danken a Irs Colfrey a letos je to nově zakoupený plemenný hřebec Cody od chovatelky Veroniky Mochové z Kravař Koutů, jejíž

Aleš Fiala s klisnou Jolanou a hříbětem, vnučkou vůbec první plemenné klisny Hřebčína HF.

Aleš Fiala jezdí vozatajské soutěže. V letošním roce se kvalifikoval (a dokončil na 30. místě) na Mistrovství světa ve francouzském Haras Le Pin.

JE TŘEBA SI DOBRĚ UVĚDOMIT, ŽE CHOV KONÍ ZNAMENÁ SPOUSTU PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ, NEJDE JEN O ZEMĚDĚLCE, CHOVATELE A JEZDCE, ALE I O KRMIVÁŘE, SEDLÁŘE, PODKOVÁŘE, VÝROBCE PŘEPRAVNÍCH PROSTŘEDKŮ, VÝROBCE OBLEČENÍ ATD.

SPOLUPRÁCE S ASOCIACÍ SOUKROMÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ, SE SEDLÁKY, JE PODLE MĚ PRO CHOVATELE KONÍ ZCELA NUTNÁ A NAVÍC VĚŘÍM, ŽE JE OBOUSTRANNĚ PROSPĚŠNÁ.

Jméno Aleš Fiala výslovně zmiňuje s tím, že jí to udělá radost. Jak by také ne, že? A na co se zaměřujete kromě chovu a soutěží? Když jsme obhlíželi pastvinu, zmínili jste děti...

Ano, kromě příležitostných akcí pro školy jde především o soustavnou práci s dětmi. Máme zde jezdecký oddíl, kde je spousta dětí a učí se základem jezdeckví, včetně vozatajství, Standa má také oddíl a navíc pracuje s pětibojaři. Však jsme oba trenéři. Snažíme se děti vést k lásce ke zvířatům, zejména ke koním, snažíme se v nich iniciovat touhu také koně chovat. A mohu říci, že z našich absolventů již vzešlo pár chovatelů, zatím menších. Pro začátek chovu je pony ideální, ale někteří naši bývalí svěřenci chovají i teplotkrevné koně.

Říkáme pony, jste ostatně také předsedou Svazu chovatelů českého sportovního pony. To je uznané plemeno, že?

Ano, toto plemeno, tedy český sportovní pony bylo uznáno v roce 2000. Začalo to tak, že se shromáždili, tj. zdokumentovali, všichni pony u nás chovaní, ač byli různého původu i různé výšky, byli připouštěni podle potřeby, dalo by se říci jaksí intuitivně. Takovýto chov však byl na okraji zájmu a odborně jím bylo poněkud opovrhováno. Jenže díky pánům Hošákovi a Odložilovi se podařilo snahu o uznání a vytvoření plemene Český sportovní pony dotáhnout ke zdárnému konci. Založila se plemenná kniha a jsme aktuálně druhé nejpočetnější plemeno koní v rámci ASCHK po českém teplotkrevníkově. Český sportovní pony má kohoutkovou výšku 106 - 156 centimetrů s tím, že máme dvě sekce: 106 - 149 cm je pony, ale 150 - 156 centimetrů je sekce malý kůň.

V roce 2008 jsem byl zakládajícím členem Svazu chovatelů Českého sportovního pony a stal se členem předsednictva a po čtyřech letech jsem převzal funkci předsedy po Stanislavu Hošákovi s cílem

příspět k dalšímu rozvoji tohoto plemene koní. Smyslem mého konání je zaujmout už děti, ukázat jim správný směr a naučit je řádu. Musí umět pozdravit, poděkovat, ale také poprosit. A také poslouchat. Mít disciplínu. Poslouchat, co jim říkám, jedině tak je mohu rodičům vracet zdravé.

Chci také více spolupracovat s Českou jezdeckou federací, aby i oni více podporovali chovy, práci s dorostem, s dětmi. Nebudou-li noví chovatelé, nebudou koně. Ano, je to náročné, znamená to starat se o koně 365 dní v roce, krmit je, kydat hnůj. Jasně, to platí i pro všechna další hospodářská zvířata, jenže kůň navíc potřebuje pravidelný pohyb, tedy práci. A pokud jde o mládež, tak před nějakými deseti dvaceti lety byly z deseti zájemců o chov a jízdu tak čtyři dívky, no a dnes je ze sta zájemců o koně jeden, nebo dva kluci.

V čem je chov pony tak výlučný?

Koňari by měli na ponících začínat a také končit! Když k poníkovi přijde malé dítě se svými rodiči, získají si důvěru ke koni rychleji, než u velkých koní, což je celkem logické. Postupem času se děti realizují na velkých koních, a když dospělost přejde do stáří, tak se opět poník může stát ideálním společníkem.

Chov poníků je obdobný jako u ostatních teplotkrevných, či chladnokrevných plemen, ale s menší náročností na prostor pro chov, i na množství krmiva a steliva. Přes tyto aspekty jsou některé pracovní a sportovní výkony poníků až neuvěřitelné.

Jaké cíle vidíte před Asociací svazů chovatelů koní, jejíž jste nyní prezidentem?

Nebylo by správně se tvářit, že všechno minulé bylo špatně, nejde pominout práci předchozího vedení. Má velkou zásluhu na tom, že bylo přiděleno Ministerstvem zemědělství uznané chovatelské sdružení plemene Český teplotkrevník zpět pod ASCHK ČR, že se začal organizovat předvýběr hřebců málopočetných plemen a organizování soutěží v rámci ASCHK, při řádném naplňování podmínek řádu plemenných knih a šlechtitelských programů všech 12 plemen atd. Těch činností bylo opravdu mnoho.

Přál bych si, aby ASCHK byla dobrou servisní organizací pro své členy a aby

členové viděli, že to není organizace prezidenta či viceprezidentů, ale organizace nás všech. I když jsem ještě nebyl v prezidii, tak už jsem pomáhal s organizací předvýběru hřebců do plemenitby málo početných plemen, nebo s organizováním vozatajského poháru Svazu chovatelů českého sportovního pony. To jsem pak dělal jako viceprezident a budu to dělat i jako prezident. Nejsem ten, kdo by se promlčel, nebo prolenošil do funkce.

Mám rád kolem sebe lidi, kteří jsou chytřejší než já. V tom tkví také úspěch celé organizace, a proto se také touto zásadou řídím.

Chci, aby Asociace vzkvétala a všichni mohli přiložit ruku k dílu. Všichni jsou vítáni a pozor, také potřební! Nikdo by se neměl cítit odstraněn. A také chci dát prostor ve vedení mladým, aby pak bylo komu naši Asociaci předat!

Ke spolupráci s Asociací soukromého zemědělství...

Spolupráce s Asociací soukromého zemědělství, se sedláky, je podle mě pro chovatele koní zcela nutná a navíc věřím, že je oboustranně prospěšná. Však jsme také jako ASCHK členem ASZ. Jako koňák bych měl vyzdvihnout výbornou spolupráci s Veronikou Jenikovskou, která je mimo jiné předsedkyní Českého svazu chovatelů haflingů.

Na členství v ASZ nejvíce oceňujeme přístup k informacím, zejména o možnostech přístupu k dotacím, dále organizaci školení apod. Za důležité považuji prohlubovat spolupráci právě na úrovni školení, a to jak věcí odborných, zootechnických, chovatelských, ale i věcí legislativních. Důležitá je práce se školami. Bez vzdělávání a budování vztahu ke zvířatům už školních dětí je budoucnost ohrožena. Tohle je jediná šance. Je však jasné, že nelze jet dál bez nových impulzů, ale to se týká i ostatních oborů.

A co očekáváte od nového vedení Ministerstva zemědělství?

Spolupráce s MZe je dobrá, a tak věřím, že tomu tak bude i nadále. I kdyby to zůstalo na stejné úrovni, dalo by se to přežít, ale lepší je jít kupředu. Je třeba si dobře uvědomit, že chov koní znamená spoustu pracovních příležitostí, nejde jen

NEZAPOMÍNEJME NA TO, JAKÝ POZITIVNÍ VLIV MAJÍ KONĚ I NA LIDSKOU DUŠI.

o zemědělce, chovatele a jezdce, ale i o krmiváře, sedláře, podkováře, výrobce přepravních prostředků, výrobce oblečení atd. S množstvím u nás chovaných koní se hovoří o nějakých 25 tisících pracovních míst, což může nezasvěcené velmi překvapit.

Když bude kůň jako hospodářské zvíře podporován, tedy i jeho chov, tak mohou i zmíněné profese prosperovat. A také nezapomínejme na to, jaký pozitivní vliv mají koně i na lidskou duši.

Mohli bychom ještě pár slov o rodině?

Bez fungující rodiny se asi žije hodně těžko. Moje žena Kamila má sice hotelovou školu, ale nakonec láska ke zvířatům zvítězila, a tak si vzala na starost náš obchod s chovatelskými potřebami.

Máme dva syny, kteří, doufám, jsou dobře vychovaní, a tak o ně nemám strach. Starší Adam podniká v trávníkářství a zemědělství, ale také se věnuje muzice, je skvělý bubeník. Mladší Štěpán studuje střední školu a jeho koníčkem je tenis, v budoucnu by rád trénoval děti.

Děkujeme za upřímný rozhovor a krásné odpoledne ve Slezsku. A moc přejeme, ať se daří!

15. 11. 2021
Rozhovor vedl: Josef Duben
Foto: Zdeněk Gorgoň
a archiv Aleše Fialy